

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

28 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Corneliu Chisilița în numele inculpaților, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Dubăsari din 01 august 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2017, în cauza penală în privința lui:

Șompol Eduard xxxx,

Andronache Stanislav xxxx

și,

Șompol Tatiana xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 09.02.2015 – 01.08.2016;

Instanța de apel: 12.09.2016 - 12.09.2017;

Instanța de recurs: 13.09.2018- 28.11.2018;

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Dubăsari din 01 august 2016, Șompol Eduard, Andronache Stanislav și Șompol Tatiana au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art.152 alin.(2) lit. e) Cod penal, la 5 (cinci) ani închisoare fiecare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate în privința lui Șompol Eduard și Andronache Stanislav pe un termen de probațiune de 2 (doi), iar în privința Tatianeii Șompol pe un termen de probațiune de 1 (un) an.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial și s-a dispus încasarea solidară de la inculpați în beneficiul lui Botea Igor suma de 9799 cu titlu de prejudiciu material și suma de 20000 lei cu titlu de prejudiciu moral, în total suma de 29799 (douăzeci și nouă mii șapte sute nouăzeci și nouă) lei, iar n rest acțiunea a fost respinsă.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a stabilit că, la 22 spre 23 februarie 2014, Șompol Eduard, Andronache Stanislav și Șompol Tatiana aflându-se în preajma s. xxxx, r-nul Dubăsari în apropierea traseului Dubăsari-Grigoriopol, împreună și de comun acord, din relații ostile, cu scopul cauzării leziunilor corporale medii, 1-au bătut pe Botea Igor, locuitor al or. xxxx, aplicându-i multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite regiuni ale corpului, acțiuni prin care i-au cauzat intenționat ultimului vătămări corporale sub formă de: traumatism craneo-cerebral acut, manifestat prin comoție cerebrală, fractura oaselor nazale cu deplasarea fragmentelor, fractura corpului osului zigomatic pe stânga, echimoză pe față, edem total al țesuturilor moi la nivelul degetului V mâna stângă, care conform Raportului de expertiză medico-legală nr.240/D din 27.05.2014, se califică ca vătămare medie.

3. Împotriva sentinței a depus apel avocatul Plămădeală Roman în numele inculpaților, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, pe motiv că:

- sentința este eronată, nefondată, lipsită de suport normativ și factual, rezultă din aprecierea subiectivă și incompletă a probelor examinate și a legislației în vigoare, urmând a fi casată integral;

- prin derogare de la prevederile art. 151 alin. (2) Cod de procedură civilă, comisia de experți au apelat la ajutorul specialistului Natalia Rotaru, la efectuarea expertizei, însă nu au inclus-o în raportul de expertiză, aceasta nu este preîntâmpinată de răspundere penală pentru formularea concluziilor respective, concluzii care integral au fost incluse ca și răspuns la întrebările nr.7 și 8. Respectiv, în speță, nu a fost stabilită cu certitudine care este perioada de vindecare a fracturii osului zigomatic, fapt care prin prisma doctrinei dreptului penal are importanță deosebită la calificarea infracțiunii prevăzute la art. 152 Cod penal;

- învinuirea formulată inculpaților nu și-a găsit confirmare atât sub aspect de drept cât și sub cel de fapt, învinuirea în sine conținând o presupunere compusă care nu are nici o legătură factuală și nici măcar una logică, iar plângerea formează în sine obiectul unui denunț fals, reieșind din considerentele că nu a fost probată prin probe pertinente, concludente și veridice care ar corobora între ele, pe tot parcursul urmăririi penale, dar și a judecării cauzei;

- studiind detaliat declarațiile părții vătămate, atât la etapa de urmărire penală și anume în cadrul acțiunilor de audiere a acestuia, a acțiunilor procesuale de confruntare a părților, a etapei de audiere în cadrul ședințelor de judecată, s-a constatat cu certitudine că declarațiile lui Botea Igor la diferite etape ale procesului penal au avut un caracter diferit. Respectiv, se conturează concluzia despre inexistența în acțiunile inculpaților a componentei de infracțiune prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal;

- de către organul acuzării de stat nu a fost prezentată nici o probă ce ar confirma comiterea infracțiunii respective de două sau mai multe persoane. Or, în condițiile prevederilor legale, și declarațiile martorilor, expertizelor medico-legale nu este stabilit în nici un mod dacă față de pretinsa parte vătămată au fost aplicate lovituri de către o singură persoană sau de către mai multe persoane. Mai mult, partea acuzării nu a stabilit și nu a probat, în cazul în care se pretinde că infracțiunea a fost săvârșită de două sau mai multe persoane, cine cu exactitate a comis fapta, care au fost rolurile, care categorie a participației s-a constatat.

3.1. Sentința a fost contestată și de avocatul Bot Alexandru în comun cu partea vătămată, solicitând casarea parțială a acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpaților să le fie stabilită pedeapsă de 5 ani închisoare, iar acțiunea civilă să fie admisă total și încasat din contul acestora, în mod solidar, în beneficiul părții vătămate prejudiciul moral în sumă de 5000 lei.

În motivarea cererii s-a invocat că:

- în partea încasării prejudiciului moral instanța de judecată nu a ținut cont de faptul că agresiunea aplicată de inculpați față de partea vătămată i-a cauzat suferințe psihice și fizice grave, calificabile, în temeiul art.1422 Cod Civil, drept prejudiciu moral;

- inculpații se fac culpabili de repararea unui prejudiciu moral pe temei de lezare a onoarei și demnității, precum și pe temei de prejudiciere corporală a persoanei apelantului. Astfel, inculpații nu s-au limitat în a-l agresa fizic pe Botea Igor, ci au însoțit aceste acțiuni cu injurii aduse la persoana acestuia și funcția publică pe care o exercită. Despre mărimea urii pe care o manifestă inculpații față de partea vătămată cu certitudine vorbește caracterul vătămărilor care i-au fost cauzate de inculpați. Aceștia în mod punctat i-au aplicat lovituri proeminente în regiunea capului, astfel încât să-i mutileze pe cât se poate de tare înfățișarea, or, loviturile au fost atât de dure încât au dus la ruptura osului zigomatic și comoție cerebrală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2017 a fost respins ca nefondat apelul avocatului declarat în numele inculpatului, admis apelul avocatului și părții vătămate, casată parțial sentința în latura civilă, în partea încasării prejudiciului moral și pronunțată o nouă hotărâre, prin care s-a dispus încasarea în beneficiul lui Botea Igor a prejudiciului moral de la Șompol Tatiana suma de 5000 (cinci mii) lei, de la Șompol Eduard și Andronache Stanislav câte 10000 (zece mii) lei de la fiecare.

În rest, sentința a fost menținută fără modificări.

4.1. Colegiul penal, audiind părțile, examinând materialele cauzei, a considerat, că la pronunțarea sentinței, instanța de fond corect a determinat circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpații au săvârșit infracțiunea imputată, acțiunile acestora corect au fost încadrate în baza art. 152 al. (2) lit. e) Cod penal, iar aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe

acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, cu respectarea prevederilor art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenții și veridicități, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Prin urmare, instanța contrar opiniei apărării a considerat ca fiind veridice declarațiile părții vătămată și cele ale martorilor oculari, Lupașco Ion și Izman Igor, totodată din aceleași considerente apreciază critic declarațiile inculpaților considerându-le ca o metodă de apărare înaintată cu scopul de a evita răspunderea penală, or, în susținerea acestora lipsesc careva date obiective, iar din materialele dosarului se demonstrează contrariul.

Referitor la motivele invocate în cererea de apel precum că, sentința judecătorească este eronată, nefondată, lipsită de suport normativ și factual, Colegiul penal a menționat că, o astfel de eroare în cauza dată nu se constată, deoarece sentința instanței de fond este una argumentată inclusiv în raport cu susținerile verbale ale avocatului (f.d.230-240 vol. II), care sunt identice cu argumentele apelului, totodată instanța de apel a considerat că, repronunțarea asupra argumentelor apelului nu poate duce la casarea sentinței contestate, or, potrivit practicii CtEDO (Coroi vs R. Moldova, 15.03.2011), Curtea a specificat că, „ (...) este adevărat că decizia Curții de Apel a fost foarte succintă și doar a menținut hotărârea primei instanțe. Totuși, având în vedere faptul că fondul cauzei a fost examinat în mod corespunzător de către prima instanță și că hotărârea acesteia este motivată suficient, precum și având în vedere natura motivelor invocate de reclamant în cererea sa de recurs, Curtea nu consideră că respingerea recursului fără o motivare detaliată constituie o violare a cerințelor articolului 6 § 1 al CtEDO”;

Mai mult ca atât, potrivit concluziilor experților medici legiști formulate în Rapoartele de expertiză medico-legală nr.240 D, din 27.05.2014, de expertiză medico-legală suplimentară nr. 1806 D, din 14.08.2014 și de expertiză medico-legală în comisie nr. 40, din 01.04.2016, conform cărora lui Botea Igor i s-au depistat următoarele leziuni corporale care generează dereglarea sănătății de lungă durată, și conform acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie.

La fel, potrivit declarațiilor experților medici-legiști care au confirmat că, vătămarile corporale stabilite pe corpul părții vătămate au fost cauzate în rezultatul aplicării mai multor lovituri într-o anumită regiune, în cazul dat regiunea feței.

Prin urmare, în situația în care instanța de fond și-a motivat hotărârea arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță.

În ce privește pedeapsa aplicată inculpaților, Colegiul penal a constatat, că instanța de fond just și întemeiat a stabilit categoria și termenul pedepsei penale,

fiind luate în considerație dispozițiile art. 61 și art.75 , 90 Cod penal, ce determină scopul pedepsei penale, de restabilire a echității sociale și corijare a infractorului, întru prevenirea comiterii de către acestea a altor infracțiuni, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, ținându-se cont de gravitatea faptei penale și consecințele survenite, de personalitatea acestora care se caracterizează pozitiv, fără antecedente penale, sunt tineri, Andronache Stanislav are la întreținere un copil minor, de circumstanțele cauzei, de faptul că prejudiciul nu este restituit.

În apelul declarat partea vătămată și apărătorul său solicită excluderea prevederilor art.90 Cod penal și aplicarea unei pedepse reale cu închisoare inculpaților, invocând, ca argumente faptul, că prevederile art.90 Cod penal nu se aplică deoarece legea prevede o pedeapsă cu închisoare de la 5 la 7 ani, argumente pe care Colegiul penal le-a considerat nefondate, or, la caz există temeiuri pentru aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, ținând cont de personalitatea inculpaților, care nu au antecedente penale, sunt încadrați în câmpul muncii, se caracterizează pozitiv, Andronache Stanislav are la întreținere un copil minor, circumstanțe, care au și servit întemeiat la aplicarea față de inculpați a unei pedepse condiționate (f.d.40).

Argumentele apelantului în interesele părții vătămate privind încasarea prejudiciului moral în mod solidar în mărime de 50 000 lei, Colegiul penal le-a considerat întemeiate parțial, urmând să fie casată sentința în această parte cu pronunțarea unei noi hotărâri privind încasarea de la fiecare inculpat în parte cu titlu de prejudiciu moral, ținând cont de rolul fiecăruia în comiterea infracțiunii, personalitatea inculpaților și atitudinea acestora de cele comise, de suferințele psihice ale părții vătămate, care a suferit în rezultatul acțiunilor inculpaților atât fizic cât și moral.

Astfel, Colegiul penal a reșinut ca fiind eronate concluziile instanței de fond privind admiterea parțială a acțiunii civile depuse de Botea Igor, cu încasarea în beneficiul său din contul inculpaților în mod solidar a sumei de 20000 (douăzeci mii) lei cu titlu de prejudiciu moral, or, conform legislației în vigoare prejudiciul moral urmează a fi încasat de la fiecare inculpat în parte, ținând cont de rolul fiecăruia la comiterea infracțiunii, iar solidar poate fi încasat doar prejudiciul material.

Pentru încasarea prejudiciului moral, instanța a precizat că, partea vătămată a fost maltrată în loc public, de trei persoane, ceia ce i-a provocat o stare de insecuritate, înjosire, stres, mai mult, vătămarile corporale i-au fost cauzate preponderent pe față, ceia ce i-a afectat aspectul estetic, totodată au fost urmate și de un tratament îndelungat, ținând cont de gradul de vinovăție și rolul și comportamentul fiecăruia, de suferințele psihice suportate și prin urmare, Colegiul a considerat necesar de a încasa cu titlu de prejudiciu moral de la Șompol Tatiana suma de 5000 lei și de la Șompol Eduard și Andronache Stanislav câte 10000 lei de

la fiecare, sume care sunt echitabile, în raport cu cele comise, cu suferințele psihice a părții vătămate în legătură cu infracțiunea comisă, considerând suma solicitată de 50 000 lei una exagerată, ținând cont că a fost admisă și acțiunea acestuia privind încasarea prejudiciului material, iar în rest, acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului moral a fost respinsă.

5. Nefiind de acord cu decizia pronunțată avocatul Corneliu Chisilița în numele inculpaților a declarat recurs ordinar, indicând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare.

În motivarea recursului avocatul a indicat dezacordul cu modul de apreciere a probelor a instanțelor de judecată, ceea ce a dus la condamnarea eronată a inculpaților și totodată, la judecarea cauzei instanța de apel nu s-a expus asupra motivelor indicate în cererea de apel și anume, asupra contradicțiilor din declarațiile martorilor și asupra legalității și pertinentei rapoartelor de expertiză.

6. Asupra recursului a depus referință procurorul, prin care s-a expus întru respingerea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece instanța de apel just a ajuns la concluzia de menținere a sentinței instanței de fond, or, această soluție a fost reținută în strictă conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală și în asemenea circumstanțe, lipsesc temeiuri de casare a hotărârii contestate, ceea ce duce la inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, iar erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.*

Colegiul penal constată că, avocatul în recursul său indică ca temei de drept pct. 6) și 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, solicitând achitarea inculpaților, deoarece instanțele de judecată nu au apreciat la justa valoare probele administrate la cauza penală.

Colegiul penal reține că, conform art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, *hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel nu s-a*

pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Instanța de recurs precizează că avocatul referindu-se la pct. 6 din norma menționată indică de fapt că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

După cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul constată că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la casarea parțială a sentinței instanței de fond, în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Mai mult ca atât, din materialele dosarului rezultă că instanța de apel, la examinarea cauzei a ținut seama în deplină măsură de prevederile art. 27, 99 - 101 Cod de procedură penală, a cercetat sub toate aspectele probele administrate, le-a verificat minuțios, dându-le o apreciere justă prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, care coroborate în ansamblu au confirmat vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Astfel, Colegiul menționează că instanța de apel a dat răspuns la toate argumentele apelantului invocate în apel și corect s-a expus asupra acestora.

În ce privește argumentul care reprezintă eroare de drept prevăzută la pct.8) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, instanța de recurs relatează că, acest temei este prezent atunci, când instanța ce a judecat cauza a comis în această parte o eroare de drept, cum ar fi situația prin care în hotărârea judecătorească s-a făcut referire la săvârșirea infracțiunii, dar nu au fost stabilite faptele sau împrejurările de fapt care corespund elementelor constitutive ale infracțiunii respective. Prin urmare, temeiul la care se face trimitere în recurs, nu este aplicabil în speța examinată din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar determina necesitatea casării deciziei instanței de apel.

Așadar, temeiul invocat include cazurile când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele constitutive, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Astfel, instanța de recurs relevă, că argumentele recurentului invocate în recursul ordinar, referitor la nevinovăția inculpaților, au fost obiect de dispută în cadrul instanței de apel, asupra cărora s-a formulat și s-a punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor apelanților, pe care Colegiul le însușește.

Colegiul penal conchide că situația de fapt a fost just stabilită de către instanța de apel în urma analizei coroborate a întregului ansamblu probator administrat și

expus în pct.4.1. a prezentei decizii, încadrarea juridică dată faptelor este corectă și corespunde situației de fapt reținute, corect instanța ajungând la concluzia privind menținerea sentinței de condamnare a primei instanțe în latura penală, adoptând o nouă soluție bine-motivată și argumentată în latura civilă.

De asemenea, Colegiul menționează că argumentul precum că, *nu au fost întrunite elementele infracțiunii* este neîntemeiat și constituie o interpretare subiectivă a recurentului, or, instanța inferioară corect a conchis că în acțiunile lui Șompol Eduard, Andronache Stanislav și Șompol Tatiana sunt prezente toate elementele constitutive a infracțiunii prevăzute la art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, argumente pe care instanța de recurs le acceptă și pentru a evita repetări inutile le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Subsidiar, Colegiul reține că, avocatul-recurent prin recursul declarat solicită și încetarea procesului penal în legătură cu aplicarea amnistiei, or, asupra acestui argument instanța de apel și-a expus opinia, care este corectă și întemeiată, deoarece inculpatul nu a restituit integral prejudiciul cauzat prin infracțiune, el a întors doar inelele și telefonul mobil, iar faptul că prin sentință corpurile delictive, care reprezintă bunurile sustrate au fost restituite proprietarului, după cum invocă avocatul, nu constituie temei de amnistie, ci sunt chestiunile pe care le soluționează instanța de judecată la adoptarea sentinței, conform art. 385 alin. (1) pct. 13) Cod de procedură penală, astfel, circumstanțele descrise denotă că în cauză nu sunt întrunite condițiile pentru aplicarea Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia, în legătură cu aniversarea a XXV-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

În urma celor expuse, Colegiul penal constată că hotărârea recurată corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, este întemeiată, iar temeiurile invocate nu persistă în cauză. Argumentele invocate de recurent nu au suport probatoriu și contravin probelor administrate și prin urmare, prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursului declarat, pe motiv că acesta este vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Corneliu Chisilița în numele inculpaților, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2017, în cauza penală în privința lui Șompol Eduard, Andronache Stanislav și Șompol Tatiana, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 27 decembrie 2018.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun